

سینمای هالیوود از مسلمانان «بدمن» ساخته

رابرت مانوی

دو زن میان سال داخل یک فروشگاه بزرگ در یکی از خیابانهای واشنگتن در حال راه رفتن بودند که توسط پلیس دستگیر شدند. آنها می‌خواستند برای بچه‌هایشان شیرینی بخرند. جرم آنها چه بود؟ هر دو چادر به سر داشتند.

این دو زن از آن دسته آمریکایی‌های غرب تبار هستند که در این کشور زندگی می‌کنند. طبق معمول جامعه آمریکا در رابطه این گروه قومی هم آشنایی‌های لازم را ندارد، همانطور که درباره بسیاری از ملیتها و قومهای دیگر نیز. هلا مقصود مدیر کمیته ضد نژادپرستی عرب -

آمریکایی در این رابطه می‌گوید: «نسبت به فرهنگ ما و دین اسلام سوء تفاهمهای بسیار زیادی در آمریکا وجود دارد. در یک سری از ایالت‌های آمریکا زدن نقاب به چهره مثل چیزی که کولکس کلاتها به روی صورتشان می‌انداختند، ممنوع است.»

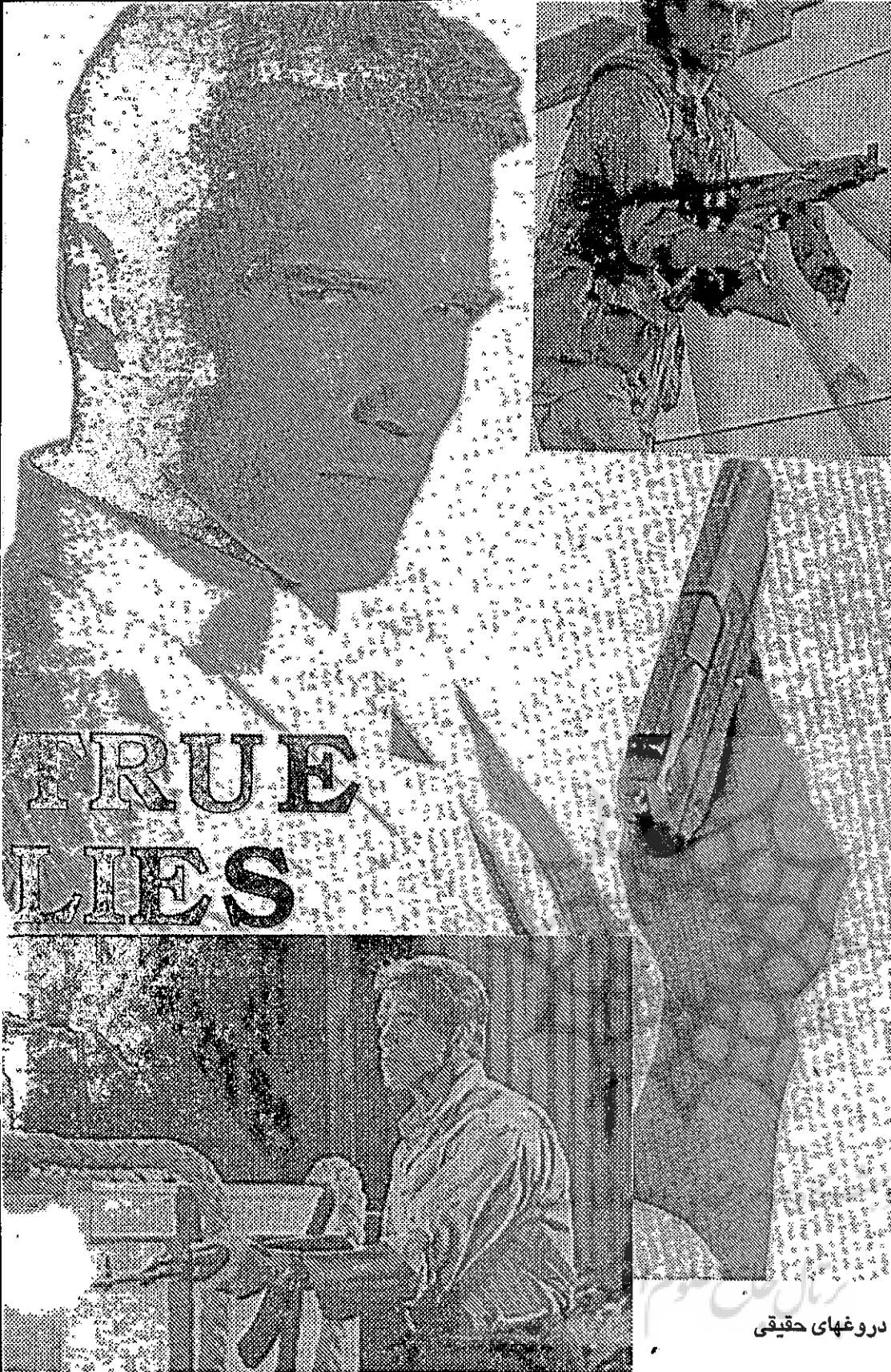
احتمالاً مامورین پلیس فکر کرده‌اند چادر سر آن دو زن مسلمان هم چیزی شبیه این نوع نقابهاست. پس از آنکه مامورین متوجه هویت و دلیل سر کردن چادر توسط این دو زن شدند از آنها عذری خواهی کرده و آزادشان می‌کنند.

مقصود می‌تواند قصه‌های زیادی درباره این نوع پیش‌داوریه‌ها و سوء تفاهمات تعریف کند. در خاک آمریکا نزدیک به سه میلیون عرب زندگی می‌کنند که البته همه‌شان هم مسلمان نیستند. برخی از آنها مسیحی‌اند: بسیاری از مطبوعات و رسانه‌های گروهی به عربها لقب «شیاطین» داده‌اند که مترادف با تروریست است. در فیلمهای زنده و کارتون‌ها هم به صورت آدمهای شریر و منفی ماجرا تصویر می‌شوند.

مقصود می‌گوید: «پس از سقوط هواپیمای تی‌دی‌لیو آکه منجر به کشته شدن تمامی سرنشینان آن شد، بلافاصله ترس از این مسئله شروع شد که انگشتها به سوی ما نشان می‌رود و ما مقصر این حادثه قلمداد می‌شویم.» منظور مقصود هواپیمایی است که نزدیک به دو ماه قبل در نیویورک مدت کوتاهی پس از بلند شدن سقوط کرد. هنوز هم - علیرغم تحقیقات فراوان و خرج میلیونها دلار هزینه - علت اصلی سقوط هواپیما مشخص نشده است. ولی عده‌ای بدشان نمی‌آید به سبک بعضی از فیلمهای حادثه‌ای «تروریست‌های عرب را مسئول این حادثه معرفی کنند.

طبق گفته مقامات رسمی تنها حادثه‌ای که عربها مسئول آن بودند، انفجار بمب در «مرکز تجارت جهانی» بود. گفته شد این کار توسط یک گروه مصری انجام شده است. ولی در برخی فیلمهای سینمایی اعراب و مسلمانان بی‌مهابا به عنوان آدمهای شروری که با بمب و اسلحه‌های پیشرفته به جان «مردم بی‌دفاع» می‌افتند معرفی می‌شوند.

به گفته مقصود از ۱۶۸ حضور اعراب در فیلمهای سال قبل سینمای آمریکا، ۱۴۸ حضور خصلت منفی داشت.

دروغهای حقیقی

مقصود به این نکته اعتراض می‌کند که در شرایطی که فیلمسازان از بدویبراه گفتن به یهودی‌ها، سیاهان، و دیگر اقلیتهای جامعه آمریکا اجتناب می‌ورزند، چطور است که خیلی راحت اعراب را به صورت آدمهایی تروریست نشان می‌دهند که بیرحم هستند و دست به کارهای کثیف می‌زنند.

نگاهی به چند فیلم پرفروش سالهای اخیر آمریکا این نکته را ثابت می‌کند. در فیلم کارتون علاءالدین اوایل فیلم شعری خوانده می‌شود که اعراب به صورت آدمهایی بدوی و کوه‌نشین معرفی شده‌اند. در دروغهای حقیقی شخصیت‌های منفی فیلم که قصد بمب‌گذاری در آمریکا را دارند، اعضای یک جنبش تندروی خاورمیانه هستند و در فیلم تصمیم عملی عربهای مسلمان تروریست‌هایی هستند که دست به هواپیمارایی می‌زنند و با بستن بمب به خود در مجامع عمومی دست به انفجار می‌زنند.

پس از اکران عمومی هر یک از این فیلمها اعتراضات زیادی به نوع نمایش اعراب و مسلمانان در فیلمهای سینمایی شده است. استودیوی دیزنی در پخش بین‌المللی علاءالدین قطعه شعر مذکور را عوض کرد، تهیه‌کنندگان فیلم تصمیم عملی هم پس از چند نشست با نمایندگان آمریکایی عرب‌تبار قول دارند هفت صحنه فیلم و چند دیالوگ آنرا که به‌طور دقیق هویت و مذهب «تروریستها» را نشان می‌دهد، در پخش بین‌المللی حذف کنند. در این حالت شخصیت‌های منفی فیلم دیگر به دین و ملیت خاصی تعلق ندارند و ...

جامعه مسلمانان آمریکا از فیلمسازان و شرکتهای فیلمسازی درخواست کرده، در رابطه با فیلمنامه‌هایی که دارای شخصیت‌های مسلمان و عرب است، با نمایندگان این جامعه مذاکره کنند تا چهره اعراب و مسلمانان در فیلمها به صورتی مخدوش به نمایش درنیاید. □